# U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **G.-O. M.**, zastoupeného Mgr. Jiřím Ostrýtem, advokátem se sídlem Praha 2, Slezská 14, proti žalovanému **Ministerstvu vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 5. 12. 2011, č. j. 49 Az 48/2011 - 52,

**takto:**

**I.** Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

**II.** Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

**III.** Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jiřímu Ostrýtovi **se určuje** odměna za zastupování ve výši 2880 Kč, která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto usnesení.

## O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ze dne 12. 8. 2011, č. j. OAM-148/LE-BE02-BE03-2011 (dále jen „napadené rozhodnutí“), shledal žalovaný žádost žalobce o udělení mezinárodní ochrany jako nepřípustnou podle § 10a písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“) a podle § 25 písm. i) téhož zákona řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil. Současně uvedl, že (případná) žaloba proti tomuto rozhodnutí nemá podle § 32 odst. 3 zákona o azylu odkladný účinek. Rozhodnutí žalovaného napadl žalobce u Krajského soudu v Praze žalobou; ten ji rozsudkem ze dne 5. 12. 2011, č. j. 49 Az 48/2011 - 52, zamítl.

Krajský soud ze správního spisu seznal, že žalobce podal v pořadí již pátou žádost o udělení mezinárodní ochrany, a to jednak z obav z následků trestního stíhání ve vlasti

(jako policista měl zabít opilce a dále měl odcizit zbraně) a dále ve snaze o legalizaci pobytu na území ČR s tím, že by zde rád pečoval o své dva syny; k tomu doložil ve správním řízení dopis svých synů. Krajský soud zhodnotil, že obdobné důvody zmiňoval žalobce již v předchozích žádostech. Pokud jde o obavy z trestního stíhání, krajský soud poukázal na žalobcovo první řízení o udělení mezinárodní ochrany, v němž stran těchto skutečností neunesl břemeno tvrzení, a proto mu nebyla mezinárodní ochrana udělena; to potvrdil i krajský soud v rozsudku ze dne 20. 4. 2010, č. j. 46 Az 54/2009 – 24. Tvrzení žalobce, že by rád na území ČR pečoval o své dva syny, kteří žijí s jeho manželkou v Praze (bývalá manželka se provdala za českého občana), vyhodnotil krajský soud jako důvod zástupný a účelový, který je veden snahou o legalizaci pobytu za každou cenu. Nemohl totiž přehlédnout, že žalobce od října 2008 pobýval v zahraničí (Švédsko, Německo a poté opět Švédsko), a to prakticky až do dne 30. 6. 2011, kdy byl z území Švédska transferován zpět do ČR. Za těchto okolností nemůže žalobce, dle názoru krajského soudu, s úspěchem tvrdit, že na území ČR v jeho případě vůbec existoval *rodinný život*; za *rodinný život* nelze označit nahodilé telefonické hovory. Žalobce sám na jednání u soudu připustil, že své syny naposledy viděl před opětovným odchodem do Švédska v říjnu 2010. S ohledem na uvedené vyhodnotil krajský soud dopis žalobcových synů ze dne 1. 7. 2011 jako nevěrohodný, a to i proto že nebyl vyhotoven na běžném dopisním papíře a nebyl žalobci do Zařízení pro zajištění cizinců doručen poštou.

Krajský soud tak zhodnotil jako správný závěr žalovaného, že se jednalo o opakovanou nepřípustnou žádost o udělení mezinárodní ochrany. Základní důvod, pro který žalobce o mezinárodní ochranu opakovaně žádal, je stále týž, a to obava z trestního stíhání a legalizace pobytu. Jako nedůvodnou odmítl krajský soud námitku, že žalovaný postavil svá tvrzení na zjištěních z předchozích řízení, která již nejsou relevantní. Uvedl, že žalobce sám neuvedl žádné pozitivní skutečnosti pro kladné vyřízení jeho žádosti. Podle názoru krajského soudu žalobce zneužívá institutů zákona o azylu ve snaze o legalizaci pobytu. Nemůže se přitom dovolávat zásady *non-refoulement* a ochrany práva na rodinný život, neboť na území ČR jeho rodinný život prakticky neexistoval.

Rozsudek krajského soudu napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, opírající se o důvody podle § 103 odst. 1 písm. a), b) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatel namítá, že žalovaný nesprávně aplikoval § 25 písm. i) ve spojení s § 10a písm. e) zákona o azylu a trvá na tom, že v řízení uvedl nové skutečnosti, které nebyly bez jeho vlastního zavinění předmětem zkoumání v předchozích řízeních o udělení mezinárodní ochrany. Je tak přesvědčen, že jeho žádost měla být meritorně projednána.

Stěžovatel považuje za nové skutečnosti svá tvrzení o vztahu k synům, což bylo podpořeno i jejich dopisem, ve kterém vyjádřili přání, aby s nimi stěžovatel zůstal v ČR. Žalovaný měl pochybnosti o vztahu stěžovatele k jeho synům a vyhodnotil jeho tvrzení tak, že se nejedná o novou skutečnost, a to z důvodu pochybností o pravosti dopisu; dospěl tak k závěru, že rodinný život stěžovatele v ČR prakticky neexistoval. Tento názor považuje stěžovatel za nepodložený, neboť rodinný život se realizoval v rámci jeho

možností, ovlivněných složitou životní situací a nevyřešeným pobytem. Podle stěžovatele rozhodovali žalovaný i městský soud na základě subjektivního přesvědčení o neexistenci rodinného života a neuvedení nových skutečností, aniž by tyto závěry vyplývaly z informací a podkladů, které byly obsaženy ve správním spise.

Po shledání přípustnosti kasační stížnosti se Nejvyšší správní soud ve smyslu § 104a s. ř. s. zabýval otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Pokud by tomu tak nebylo, musela by být podle citovaného ustanovení odmítnuta jako nepřijatelná.

S ohledem na ochranu veřejných subjektivních práv fyzických a právnických osob je vhodné připomenout, že v případě řízení o kasační stížnosti byla soudní ochrana stěžovateli již poskytnuta individuálním projednáním jeho věci na úrovni krajského soudu, a to v plné jurisdikci. Další procesní postup v rámci správního soudnictví nezvyšuje automaticky míru právní ochrany stěžovatele a je podmíněn již zmíněným přesahem jeho vlastních zájmů. Zákonný pojem *přesah vlastních zájmů stěžovatele*, který je podmínkou přijatelnosti kasační stížnosti, představuje typický neurčitý právní pojem. Pokud jde o jeho výklad, ten byl podán například v usnesení zdejšího soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39, publikovaném pod č. 933/2006 Sb. NSS (všechna rozhodnutí zdejšího soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz), podle kterého „*přesahem vlastních zájmů stěžovatele je jen natolik zásadní a intenzivní situace, v níž je – kromě ochrany veřejného subjektivního práva jednotlivce – pro Nejvyšší správní soud též nezbytné vyslovit právní názor k určitému typu případů či právních otázek. Přesah vlastních zájmů stěžovatele je dán jen v případě rozpoznatelného dopadu řešené právní otázky nad rámec konkrétního případu. Primárním úkolem Nejvyššího správního soudu v řízení o kasačních stížnostech ve věcech azylu je proto nejen ochrana individuálních veřejných subjektivních práv, nýbrž také výklad právního řádu a sjednocování rozhodovací činnosti krajských soudů.*“ Z tohoto pohledu bylo tedy nahlíženo na jednotlivé uplatněné kasační důvody.

Jádrem stěžovatelovy kasační argumentace je tvrzení, že v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany uvedl nové okolnosti, a z toho důvodu nemohly být dány podmínky pro to, aby jeho nová žádost byla posouzena jako nepřípustná podle § 10a písm. e) zákona o azylu. Stěžovatel tvrdí, že v pátém řízení o udělení mezinárodní ochrany uvedl nové skutečnosti (vztah k synům, kteří žijí v ČR), avšak žalovaný je za nové skutečnosti nepovažoval (dopis synů zpochybnil co do pravosti) a nesprávně vyhodnotil žádost jako nepřípustnou. Stejným pochybením je zatížen i rozsudek krajského soudu. Žalovaný i krajský soud, dle názoru stěžovatele, vycházeli ze subjektivního přesvědčení o neexistenci rodinného života stěžovatele.

Problematikou opakovaně podávaných žádostí o udělení mezinárodní ochrany se Nejvyšší správní soud podrobně zabýval například v rozsudku ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, ve kterém konstatoval, že k tomu, aby bylo možno opakovaně podanou žádost meritorně projednat, je nutné kumulativní naplnění dvou podmínek ze strany žadatele: 1) žadatel je povinen uvést nové skutečnosti nebo zjištění; 2) musí se jednat o takové skutečnosti či zjištění, jež nebyly bez vlastního zavinění žadatele zkoumány v

předchozím řízení. V citovaném rozsudku se rovněž uvádí, že *„[i]nstitut opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neslouží k upřesňování či skutkovému doplňování předchozí žádosti. Jeho hlavním smyslem a účelem je postihnout případy, kdy se objeví takové závažné skutečnosti, které by mohly ovlivnit postavení žadatele a které nemohl uplatnit vlastní vinou během předchozího řízení. Zpravidla se přitom může jednat o takové skutečnosti, ke kterým došlo během času a jako takové lze připomenout zejména změnu situace v zemi původu nebo změnu poměrů ve vztahu k osobě žadatele (...).“* V rozsudku ze dne 30. 6. 2009, č. j. 4 Azs 23/2009 – 64, Nejvyšší správní soud shrnul procesní postup správního orgánu tak, že *„podává-li žadatel o mezinárodní ochranu opakovanou žádost, stanoví zákon o azylu pro věcné posouzení žádosti podmínku tvrzení nových skutečností či zjištění. Je tedy povinností žadatele, aby takovéto nové skutečnosti či zjištění správnímu orgánu v nové žádosti uvedl. V opačném případě je nucen správní orgán na základě citového § 10a písm. e) zákona o azylu posoudit žádost jako nepřípustnou. (...) Stěžovatel neunesl břemeno tvrzení, jelikož neuvedl nové skutečnosti nebo zjištění, neuplatněné bez jeho zavinění v řízení předchozím, jeho nová žádost je proto nepřípustná ve smyslu § 10 a písm. e) zákona o azylu a správní orgán nemá povinnost provádět žádná skutková zjištění. Za této situace, kdy správní orgán v souladu se zákonem o azylu uzavřel, že podaná žádost je nepřípustná z důvodu podle § 10a písm. e) zákona, byl žalovaný povinen ve smyslu § 25 písm. i) tohoto zákona řízení o žádosti zastavit.“* K postupu krajského soudu při přezkumu rozhodnutí o zastavení řízení o udělení mezinárodní ochrany pro nepřípustnost se Nejvyšší správní soud vyslovil v rozsudku ze dne 8. 9. 2011, č. j. 7 Azs 28/2011 – 74, tak že, *„[b]ylo-li řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zastaveno pro nepřípustnost podle § 25 písm. i) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, zkoumá správní soud pouze to, zda byly dány podmínky pro zastavení řízení. Důvody uváděné žadateli se zabývá pouze z toho hlediska, zda jim mohly být známy v době první žádosti a zda je tedy mohli uvést, či zda jim v tom nebránily objektivní důvody, zpravidla spočívající v tom, že o těchto důvodech vůbec nevěděli nebo je nemohli z objektivních či legitimních subjektivních příčin uvést.“* Žalovaný porovnal tvrzení stěžovatele uplatněné v nynějším řízení a v předcházejících řízeních o žádosti o udělení mezinárodní ochrany zcela v souladu s výše uvedenými požadavky judikatury. Dospěl-li po tomto porovnání k závěru, že stěžovatel neuvedl žádné nové skutečnosti s tím, že tvrzení o jeho vztahu k synům a předložený dopis (bez ohledu na pochyby o jeho pravosti), nelze považovat za novou skutečnost, neboť o snaze o soužití se svými syny již stěžovatel hovořil v předchozích řízeních a tyto důvody tedy již byly posuzovány, nelze takovému postupu ničeho vytknout. Totéž pak platí i pro postup krajského soudu, který závěry žalovaného potvrdil a s ohledem na zjištěné skutečnosti (ze správního spisu a z jednání před soudem) konstatoval, že o existenci skutečného rodinného života stěžovatele lze důvodně pochybovat.

Pokud stěžovatelova argumentace směřovala na udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu, s ohledem na právo na rodinný život podle čl. 8 Úmluvy o lidských právech a základních svobodách (dále též Úmluva“), pak Nejvyšší správní soud poukazuje na odůvodnění rozsudku krajského soudu, v němž je odůvodněn závěr, proč má soud za to, že rodinný život stěžovatele na území ČR prakticky neexistoval, a proto se ani nemůže dovolávat ochrany podle pravidla *non-refoulement*. Při o posuzování *kvality rodinného života* ve smyslu čl. 8 Úmluvy, ve spojení s důvody dle § 14a odst. 2 písm. d)

zákona o azylu, zde postačí odkázat na rozsudek zdejšího soudu ze dne 11. 6. 2009, č. j. 9 Azs 5/2009 – 65, ze kterého se podává, že *„jakkoli není pojem rodinného života Úmluvou definován, je vykládán poměrně extenzivně, vždy však s důrazem na fungující (reálný) rodinný život."*

Z výše uvedeného je zřejmé, že ustálená a vnitřně jednotná judikatura Nejvyššího správního soudu poskytuje dostatečnou odpověď na všechny přípustné námitky podávané v kasační stížnosti. Za této situace Nejvyšší správní soud konstatuje, že kasační stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost nepřijatelnou; proto ji podle § 104a s. ř. s. usnesením odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

Krajský soud stěžovateli k jeho žádosti ustanovil zástupce z řad advokátů; náklady řízení v tomto případě hradí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s., § 120 s. ř. s.). Náklady řízení o kasační stížnosti spočívají v odměně advokáta za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) v částce 2100 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátního tarifu, ve znění pozdějších předpisů] a v náhradě hotových výdajů v částce 300 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky); celkem tedy 2 400 Kč. Vzhledem k tomu, že advokát prokázal, že je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů. Částka daně vypočtená podle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 4 citovaného zákona, činí 480 Kč. Ustanovenému advokátu se tedy přiznává odměna v celkové výši 2880 Kč. Tato částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci tohoto rozhodnutí.

**P o u č e n í :** Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 4. dubna 2012

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu